

HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA PREPREČEVANJE OKUŽB S SARS-CoV-2 PRI IZVAJANJU MASAŽNIH STORITEV

18. 6. 2021

Novi korona virus se najpogosteje prenaša preko **izločkov iz dihal** med ljudmi, ki so tesno skupaj, oziroma preko onesnaženih **rok**.

Prenosi so posebej pogosti v zaprtih, prenatrpanih in neustrezno prezračevanih prostorih.

Upoštevajmo priporočila glede **medosebne razdalje, nošenja maske in higijene kašlja**. Priporočena medosebna razdalja zaradi virusa, ki se izloča s kihanjem, kašljanjem, glasnim govorjenjem ..., je vsaj 1,5 oz. 2 metra. V primeru, da je ta razdalja manjša, je tveganje za okužbo večje.

Roke vedno smatramo kot onesnažene, izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju. Z onesnaženimi rokami prenašamo povzročitelje okužbe nase in na druge osebe ter predmete, ki se jih dotikamo (npr. kljuge, ročaji, držaji, delovni pripomočki, denar, ipd.).

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov bomo zmanjšali možnost za okužbo in s tem ščitili sebe in druge. Za pravilno izvajanje samozaščitnih ukrepov mora odgovornost prevzeti vsak posameznik.

Splošni ukrepi, ki jih naj upoštevajo tako izvajalci storitev (zaposleni) kot tudi stranke:

- Svetujemo upoštevanje vseh splošnih ukrepov za zaščito pred okužbo z novim koronavirusom, navedenih na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019> Priporočamo, da so na vidnem mestu izobešena gradiva na temo umivanja in razkuževanja rok, higijene kašlja ter pravilne namestitve mask.
- Izvajalci in stranke morajo biti zdravi, brez naslednjih simptomov in znakov: povišana telesna temperatura, zamašen nos/nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, glavobol, bolečine v mišicah, driska, slabost/bruhanje, sprememba voha in/ali okusa, neobičajna utrujenost, vnetje očesnih veznic tako v blagi kot v težji obliki.
- Upoštevajo naj higieno kihanja in kašljanja.
- Naj se ne dotikajo obraza, zlasti ne ust, nosu in oči, preden so roke umite ali razkužene.
- Zagotavljajo naj razdaljo med osebami vsaj 1,5 oz. 2 metra, med izvajanjem dejavnosti pa največjo možno razdaljo.

- Čim manj naj se dotikajo različnih predmetov in površin, le toliko, kot je nujno potrebno.
- Naročanje strank naj poteka po telefonu, dogovor naj bo o točni uri prihoda stranke in vrsti storitve. Priporočamo da zvečer predhodnega dne ali zjutraj na dan storitve izvajalec pri naročenih strankah še preveri, ali je njihovo zdravstveno stanje primerno (ali imajo znake okužbe dihal (npr. nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, povišana temperatura...), znake okužbe prebavil (driska), ali živijo v gospodinjstvu z nekom, ki ima take znake, so v izolaciji oziroma v karanteni. V primeru pozitivnega odgovora stranko do nadaljnjega zavrne.
- Starejši in bolniki s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi, pri katerih obstaja večje tveganje za težji potek bolezni, naj v času do umiritve epidemiološke situacije glede COVID-19 razmislijo o nujnosti obiska masažnega salona.

Ukrepi, ki jih naj upoštevajo izvajalci storitev – zaposleni:

- Takoj za vhodnimi vrati naj bo nameščen podajalnik za razkužilo za obvezno razkuževanje rok strank na taki višini, da bo dosegljiv tudi z invalidskega vozička.
- Stranke naj pridejo ob naročeni uri. V prostoru za stranke lahko čaka le spremljevalec otroka ali invalida.
- Umivanje rok naj se izvede pred vsako stranko in po zaključku dela ter vmes, če se delo prekine.
- Zaposleni nosi kirurško masko tip IIR. Priporočamo tudi nošnje vizirja. Masko naj zamenja na 2 do 3 ure oz. prej, če se zmohi. Vizir, če ga uporablja, pred delom z naslednjo stranko obriše z alkoholnim razkužilom. Pravilna namestitvev in odstranitev obrazne maske je prikazana na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/splosna-uporaba-zascitnih-mask>.
Navedena zaščita izvajalca ne velja pri masaži obraza. Slednja se lahko izvaja samo, če izvajalec nosi masko FFP2. Priporočamo tudi vizir. Vizir pred delom z naslednjo stranko obriše z alkoholnim razkužilom.
- Podloge za enkratno uporabo je potrebno zamenjati in jih odvreči v koš za odpadke po vsaki stranki, tudi uporabljen tekstil (npr. rjuhe, brisače) je potrebno zamenjati po vsaki stranki in oprati pri temperaturi vsaj 60°C.
- Po vsaki menjavi stranke se razkužijo površine, ki jih je uporabljala (zgornjo površino masažne postelje; površine, kamor stranka odloži svojo torbo; odlagalne površine za delovne pripomočke). Pri uporabi razkužila dosledno upoštevamo navodila proizvajalca, še zlasti kontaktni čas (čas, ki je potreben, da razkužilo na predmetih inaktivira mikrobo).
- Vse pripomočke, ki se uporabljajo pri masaži, je potrebno po uporabi očistiti in razkužiti. Izjema so pripomočki oz. aparature, ki se po uporabi sterilizirajo. Te se pred sterilizacijo očisti.
- Prostore (tla, sanitarije...) očistimo vsaj enkrat dnevno po Priporočilih za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>
- Potrebe po dodatnih zaščitnih oblačilih ni. Delovna oblačila naj bodo iz materiala, ki se lahko opere pri temperaturi najmanj 60 °C ali naj se uporablja ogrinjalo za enkratno uporabo.
- Prostore je potrebno redno in učinkovito zračiti v skladu z Navodili za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>
- Glede števila timov v istem prostoru in glede števila m²prostora, ki ga je treba zagotoviti na stranko, je treba upoštevati veljavni odlok. V primeru, da v istem prostoru lahko dela več timov, naj bo med posameznimi timi vsaj 2 m razdalje.

- Izvajalec naj ima nekaj mask na zalogi za primer, da pride stranka brez maske.
- Po izvršenem plačilu storitve naj se razkužijo površine, ki se jih dotikamo (npr. blagajna, blagajniški pult, tipke terminala POS, mesto kjer stranke odlagajo svoje stvari,...), enako tudi roke.
- Svetujemo brezstični način plačevanja.

Navedena priporočila so podana s higienskega vidika. Natančnejša navodila za posamezna delovna mesta poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih.

Ukrepi, ki jih naj upoštevajo stranke:

- Stranka se na storitev naroči le takrat, ko je zdrava, brez naslednjih simptomov in znakov: povišana telesna temperatura, zamašen nos/nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, glavobol, bolečine v mišicah, driska, slabost/bruhanje, sprememba voha in/ali okusa, neobičajna utrujenost, vnetje očesnih veznic tako v blagi kot v težji obliki. V primeru, da stranka zboli, že dogovorjeni termin odjavi. Enako velja, če živi v gospodinjstvu z nekom, ki ima znake okužbe dihal, če je v izolaciji ali v karanteni.
- Takoj ob vstopu v prostor si razkuži roke.
- Odlaganje torb in garderobe na točno določeno mesto. Stranka naj ima s seboj čim manj stvari, samo to, kar nujno potrebuje.
- Stranka naj ima masko, ki jo nosi ves čas obiska masažnega salona, razen pri masaži obraza. Potrebna je pravilna namestitev in pravilno odstranjevanje maske: <https://www.nijz.si/sl/splosna-uporaba-zascitnih-mask>.
- Pred izhodom si stranka razkuži roke.
- Po prihodu domov naj si stranka temeljito umije roke z vodo in milom.

Uporaba časopisov

Prisotnost novega koronavirusa na časopisih/revijah v skupni uporabi je možna, verjetnost prenosa okužbe je ob upoštevanju osnovnih higienskih priporočil sicer nizka, vendar obstaja, sploh ob slabši epidemiološki sliki. Gre za predmet, ki si ga iz rok v roke lahko podaja več ljudi in v takih primerih je potrebna previdnost.

Pri uporabi časopisov in revij zato svetujemo, da je gostu/stranki/obiskovalcu posredovan izvod s seznanilom, da je prisotnost novega koronavirusa ob skupni uporabi tiskanega izvoda možna in navodili, da si pred in po branju umije ali razkuži roke ter poleg higiene rok upošteva tudi higieno kašlja/kihanja in se ne dotika obraza.

Masažne storitve sodijo med tvegane dejavnosti, saj med delom ni možno zagotoviti ustrezne razdalje med izvajalcem in stranko. Kljub upoštevanju vseh navedenih ukrepov zato še vedno obstaja možnost prenosa okužbe z novim koronavirusom med osebama.

Reference:

1. Health Advice on Prevention of Coronavirus disease (COVID-19) in Beauty Salon and Hair Salon (Interim). Centre for Health Protection. Department of Health, Hong Kong Special Administrative Region. Dosegljivo na: https://www.chp.gov.hk/files/pdf/health_advice_on_prevention_of_covid_19_for_beauty_and_hair_salon_eng.pdf
2. Safety Guidelines for reopening Barber and Cosmetology Salons. Dosegljivo na: <https://sos.ga.gov/PLB/acrobat/Forms/28%20Safety%20Guidelines%20for%20Return%20to%20Work%20-%20COVID19.pdf>
3. Coronavirus: Informationen für Fußpfleger, Kosmetiker, Masseur und Heilmasseur. WKO. Dostopano 13.11.2020 s spletne strani <https://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/fusspfleger-kosmetiker-masseur/coronavirus-infos-fusspfleger-kosmetiker-masseur.html>
4. Close contact services businesses: coronavirus workplace guidance. Welsh Government. Dostopano 13.11.2020 s spletne strani <https://gov.wales/close-contact-services-businesses-coronavirus-workplace-guidance-html>
5. Reopening Protocol for Personal Care Establishments: Appendix R. COUNTY OF LOS ANGELES DEPARTMENT OF PUBLIC HEALTH ORDER OF THE HEALTH OFFICER. Dostopano 13.11.2020 s spletne strani http://www.ph.lacounty.gov/media/Coronavirus/docs/protocols/Reopening_PersonalCare.pdf
6. Coronavirus (COVID-19): retail sector guidance. Scottish Government. Dostopano 13.11.2020 s spletne strani <https://www.gov.scot/publications/coronavirus-covid-19-retail-sector-guidance/pages/close-contact-services/#testandprotect>
<https://www.gov.scot/binaries/content/documents/govscot/publications/advice-and-guidance/2020/05/coronavirus-covid-19-retail-sector-guidance/documents/annex---operational-guidance-for-retailers-checklist/annex---operational-guidance-for-retailers-checklist/govscot%3Adocument/Checklist%252Bfor%252Bshops%252Bbranches%252Band%252Bshop-ping%252Bcentres%25252C%252B9%252BJuly%252B2020%2Bamended%2B7%2Boct%2B2020.pdf>
7. Allegati al Dpcm 3 novembre 2020. Governo Italiano. Dostopano 13.11.2020 s spletne strani http://www.governo.it/sites/new.governo.it/files/Dpcm_20201103_allegati.pdf